

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. sausio 24 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė), Egidijos Tamošiūnienės ir Dalios Vasarienės, susipažinusi su 2023 m. sausio 5 d. paduotu **atsakovės B. P.** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gruodžio 29 d. sprendimo peržiūrėjimo,

n u s t a t ė :

Atsakovė B. P. padavė kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gruodžio 29 d. sprendimo peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo A. D. ieškinį atsakovei B. P. dėl nuosavybės teisės pripažinimo ar piniginės kompensacijos priteisimo bei atsakovės B. P. priešieškinį ieškovui A. D. dėl atidailijimo iš bendrosios dalinės nuosavybės ir kompensacijos priteisimo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK 346 straipsnio** 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK 347 straipsnio** 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio** 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio** 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde nurodyta: 1. Apeliacinės instancijos teismo sprendimu buvo pažeista atsakovės teisė į nuosavybę. Teismas nesivadovavo savininko teisių apsaugos ir gynimo garantijomis, bet pažeisdamas **CK 4.93 straipsnio** nuostatas be teisinio pagrindo prieš atsakovės valią neatlygintinai paėmė jos turto dalį, ją perduodamas ieškovui, nesant **CK 4.47** ir **3.100** straipsniuose nustatytų pagrindų. 2. Apeliacinės instancijos teismas pažeidė Lietuvos Respublikos teismų įstatymo **33** straipsnio 4 dalies, **CPK 4** straipsnio reikalavimus, nes nesivadovavo išaiškinimais Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. gruodžio 13 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-3-48 9-687/2018, kurioje išdėstyti svarbūs šiai bylai išaiškinimai dėl santuokinio turto statuso, šio turto nepadalijus santuokos nutraukimo byloje. 3. Apeliacinės instancijos teismas, nukrypdamas nuo kasacinio teismo praktikos, nustatė, jog ieškovas turi teisę vienašališkai po 20 metų nuo sprendimo dėl santuokos nutraukimo įsiteisėjimo, papildyti/pakeisti sudarytos sutarties sąlygas naujomis, jam palankomis sąlygomis, kurių pagrindu jis savo nuosavybės perimtą atsakovės turtą. Toks precedentas reikšia **CPK 18** straipsnyje įtvirtinto teismo sprendimo privalomumo principo pažeidimą, nes sukuria prielaidas įsiteisėjusį teismo sprendimą pakeisti ne **CPK** nustatyta tvarka. 4. Apeliacinės instancijos teismo išvados apie tikėtiną šalių susitarimą dėl nekilnojamojo turto režimo pasikeitimo, kai nebuvo laikytasi tokio turto perleidimo/pasidalijimo formos reikalavimų (nebuvo sudaryta notarinė sutartis ir nėra priimtas teismo sprendimas dėl turto padalijimo), padarytos pažeidžiant **CK 1.93 straipsnio** 3 dalies, **3.100** straipsnio 6 punkto reikalavimus. Teismas rėmėsi tikėtinumo principu, kuris įrodinėjant nekilnojamojo turto pasidalijimo sandorio (susitarimo) sudarymą (galiojimą) apskritai negali būti taikomas. Pripažinimas, jog neegzistuojančios (nesudarytos ir nepatvirtintos teismo) sutarties pagrindu yra susitarta, jog turtas atiteko ieškovui, pažeidžia ne tik **CK 3** knygos normas, daiktinių teisių į nekilnojamąjį turtą įregistravimo pagrindus, bet ir bendruosius teisingumo, protingumo ir sąžiningumo kriterijus, taip pat **CPK** nustatytas įrodymų vertinimo taisykles. Įrodymai, kuriais rėmėsi teismas, nei pagal formą, nei pagal turinį tokio susitarimo patvirtinti negali. 5. Apeliacinės instancijos teismo išvados apie turto priklausomybę kitiems asmenims nei nurodyta registre pažeidžia **CK 4.262** straipsnį, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo 4 straipsnį, Lietuvos Respublikos notariato įstatymo 26 straipsnį, **CPK 197 straipsnio** 2 dalį, nukrypsta nuo kasacinio teismo suformuotos praktikos. Teismas neatribavo ginčo šalių ir su jais susijusių asmenų, jų tarpusavio prievolių bei jų pagrindo.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad argumentai, kuriais pasisakoma dėl netinkamo teisės normų taikymo, nepatvirtina **CPK 346 straipsnio** 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei **CPK 346 straipsnio** 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas. Atsižvelgiant į tai darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekelama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną **CPK 346 straipsnio** 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Dėl nurodytų priežasčių yra pagrindas konstatuoti, kad kasacinio skundo argumentais nepagrindžiamas teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinis skundas neatitinka **CPK 346 straipsnio**, **347 straipsnio** 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (**CPK 350** straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis (**CPK 350 straipsnio** 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti B. P. 313 (tris šimtus tryliką) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. sausio 3 d. UAB „Maxima LT“.

Si nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos Gražina Davidonienė

Egidija Tamošiūnienė

Dalia Vasarienė